

Kulturminner

i Stjørna

Dette er en oversikt basert på nedskrevne opplysninger fra noen år tilbake. Håper å få oppdatert dette etter hvert. Det er mange kulturminner som ikke er med og omtalen av det enkelte kulturminne bør bli bedre. Det kunne også vært omtale av planter, dyr, geologi som er særegent for Stjørna. Er det noen som har innspill så ta gjerne kontakt.

*Mai 2010
Per Husby*

Fornminner

Særlig prioriterte fornminner:

1. Kvernhusdal (148/1)
Heller, orientert N–S. Takets lengde 12 m, bredde 3 m, høyde fra bakken ca 17 m. Låg barriere av stein foran søndre del av helleren. Tidligere oldfunn av redskap av skifer og bein.

Prioriterte fornminner:

2. Solodden i Fevåg (140/198)
3 gravrøyser med utstrekning 38 m N-S, 36 m Ø-V. 1). Rund gravrøys, noe rasert. Diameter 7 m. Høyde 0,2-0,3 m. 2). Rund gravrøys, noe rasert. Diameter 10 m. Høyde 0,4-0,5 m. 3). Rund gravrøys, ikke tydelig. Diameter 7,5 m. Høyde 0,3-0,4 m.
3. Salbubekken (140/43)
2 gravrøyser (rester). Utstrekning 45 m i N-S. Begge røysene er lite synlige. Diameter fra 6-9,5 m. Høyde 0,1-0,3 m
4. Fevåg (140/2)
2 gravrøyser (rester). Lite synlige. Diameter ca. 3,5 m. Høyde 0,1-0,2 m
5. Nergården (140/12)
Bautastein. 2,3 x 0,55 x ,025 m
6. Hafella (144/1)
Større heller. Høyde ca. 8 m, dybde 3-4 m, bredde 12 m. Tidligere funn av bein.
7. Solbakken, Refsnes (146/6)
3 gravrøyser med utstrekning SØ-NV 17 m. diameter 3,5–6 m. Høyde 0,2-0,5 m
8. Solbakken, Refsnes (146/6)
Gravfelt. Utstrekning Ø-V 55 m, N-S 20 m. Består av Ovale røyser. Lengde 4-9 m, bredde 3-5 m, høyde 0,2-0,4 m

9. Solbakken, Refsnes (146/6)
Steinalderboplass. Utstrekning SSØ-VSV 100-120 m, SSØ-NNV 90-110 m. Funn av redskaper av skifer, flint og kvarts.
10. Refsneshagen (146/2)
Gravfelt. Utstrekning SSV-NNØ 100 m, VNV-ØSØ 60 m. 45 runde gravrøysar, noen få tydelig i terrenget. Diameter 2-5 m, høgde 0,2-0,3 m

Ikke prioriterte fornminner:

11. Nygården i Fevåg (140/97)
3 gravrøysar. Feltets utstrekning NNØ-SSV 17 m. 1). Rester av røys. Lengde 4,5 m, bredde 3,5 m, høgde 0,2 m. 2). Rester av røys. Lengde 8,5 m, bredde 7,5 m, høgde 0,2 m. 3). Rund røys, godt bevart. Diameter ca. 4 m, høgde ca. 0,3 m..
12. Salbubekken (140/43)
Flatmarkgraver m/oldfunn + hustuffer + branngrøper. Sannsynligvis fellesgrav (mann-kvinne) branngraver. Funn av redskap og smykker, trekull.
13. Refsnes/Refsneshagen (146/1,2,3)
Rasert gravfelt. Utstrekning VSV-ØNØ 30 m, NNV-SSØ 15-20 m. Markering og form uklar. Røysene opprinnelig runde. Antall ukjent. Diameter 2-3 m, høgde ?

Verneverdige områder og forekomster

14. Fevågskaret
Aktuelt område vest for riksvei 718. Innslag av fjellplanter, særlig svartstarr, som tidligere bare er funnet på Storfjellet i Åfjord. Ellers kan nevnes: Bergfrue, fjellmarikåpe, fjelltistel og rosenrot
15. Mikkolholmen.
Fjære/gruntvannsområde av ornitologisk verdi.
16. Bakstein.
Strandområde med artsrik flora med bl.a. blåstarr, gulmaure, knappsiiv, kvann, skjoldbærer.
17. Sandøya m.fl.
Hekkeområde for sjøfugl. Sandøya er fredet egg og dunvær. 3 jettegryter på NØ sida av øya. 2 ligger ca 10 m fra sjøen og 1 ca 40 m fra sjøen. Diameter fra 0,5 til 1 m, dybde opptil 6 m.
18. Bergkallen – Aunfjellet – Liafjellet.
Disse områdene utgjør en nesten sammenhengende geologisk formasjon med stupbratte, til dels høge bergsider. Ved bergrota finnes en smal sammenhengende edellauvskogstripe hvor hassel dominerer, men her og der inngår alm.
Det er foretatt undersøkelser ved Ramsvik og Grandalen. Ved Ramsvik var det mye hassel, men ikke alm. I bergveggen finnes bl.a. bergfrue, bergskrinneblom, fjellarve, olavsskjegg, svartburkne.

19. Nordelva

Laks- og sjøaureelv.

20. Hemmerdalsfjellet

I almelia V for krinsvatnet forekommer reinbestander av alm. Ellers mye hassel, rogn, selje, gråor og bjørk. På alm er det også her fagernever vanlig. Lengst Ø i lia er funnet den sjeldne og usedvanlig vakre kystlaven *Pseudocypbellaria crocata*. Artsutvalget av karplanet er stort, men de mer eksklusive plantene synes å mangle.

21. Kletten

SV – vendt bratt li med Almeforekomster, særlig i lias NV ligste øvre deler. Floraen består ellers av planter som er vanlige i slike almelier.

22. Kvernbecken

Verneverdi her har Haugafossen

23. Holvassdraget

Her kan spesielt nevnes Liafossen

24. Trollfossen

Spesiell interesse er en jettegryte med diameter ca 3 m. Dybde ukjent.

Kulturminner – kulturanlegg og kulturlandskap

25. Tobaksvika

Fiskerheim på Våbenøya

26. Mikkolholmen

Rorbu (vorpbu) oppført av tømmer omkring 1700. eier Mikkolholmen laksevorpe. Bua ligger på tidligere militært område.

27. Bryggerekka i Råkvåg

Forskjellige eiere. Det er særlig bryggene vest for vågen som er verneverdige, men også flere på den andre siden.

28. Brattlandssetra

Eier Husby 154/2.